ehhitetus, nink peti ſedda eddimäſt kirko kaemiſt 1627 aastal meie Liwlandi-maal, lähbi ütte Rootſi-ma Lutterusse' ristiussu oppetaja, nimmelt Johann Rudbek. Se läts kihhelkonnaſt kihhelkonda kaema ja perrakullema, kuis se luggu eggaütten koggodusſen olli, nink kas ne oppetaja ka kik meie usku olliwa. Nüüd murretſeti pühha kirja ramatuid rahwa kätte. Tol ajal es olle rahwal ei Piiblid, ei Waſiſet Testamenti, ei ka lauloramatut. Sis wõt üts oppetaja, kes ſel ajal Sangasten olli, nink kelle hole alla ka Karrola kihhelkond olli pantu, nimmega Roſſenius, ſedda waiwa henne päle, nink pand pühha-päiwatſe ewangeliummi ja epiſtlid Tarto-ma kelepäle ümbre, nink ſe olli ſel 1632 aastal. 54 aasta perraſt trükkiti meie Tarto-ma Waſtne Teſtament eddimäſt kõrda täwwelikkult, ni kui ſedda üts oppetaja, nimmega Adrian Wirginius, kes tol ajal Kawwilda-nink perran ſedda Ottepä-kirriko päal olli, Tarto-ma keli olli ümbreſelletanu. Ajaſtaig enne ſedda olli Tarto-kele lauloramat wäljaantu, nink ne mihhe, kes ſe eeſt hoolt kanniwa, olliwa: Ranno oppetaja Lorenz Moller, Nõo oppetaja Markus Schütz ja Kamja oppetaja Andreas Wirginius. Kats ajaſtaiga perran ſedda and Rootſi kunningas Karel XI ſedda kirko-ſädusſe ramatut wälja, mes 145 aastat meie Liwlandi-maal prugiti.

Ehk kül ne Rootſi kunninga häid ſädusſid teggiwa nink meie usku kaitſiwa; ſiski es olle ka neide wallitſusſe al rahho põlwe. Rootſi rahwal olli allaſi päle, ſe 100 ajaſtaiguga, mes nemma meie maad henne al piddiwa, rasſedat ſõddimiſt ſiin nink ſääl. Olli ka iks ſe ſõddiminne meie ma ſisſen; ſeſt et Rootſi kunninga es jõwwa omme wainlaiſi ſiiſt ärrakaitſa. Wimate tõſſi ſe ſuur ſõdda, mes terwe kümme aastat aiga peti, nink mes põhja-ma ſõas kutſutas, ſeſt et ſis Wenne Keiſer, Pola, Tania ja Rootſi kunningas ſõddima lätſiwa. Se ſõdda olli meie maal wäga ſures nuhtlusſes. Nälg, innemiſte ja tõpra katſk, wilja hukkaminnek, kallis aig nink mu niſuggutſe willitſusſe hukkaſiwa maad ja rahwaſt ärra. Kirjotetas, kuis ſe ſõa-ajal piddi Rootſi kunningale ütte adra-ma päält 25 rublid nink 8 wakka wilja maſſetama, kuis ſolg püt maſs 20 pütti rükki, kuis Pärna-maal tallomees eſſi kui hobbene atra henne perra weddanu nink naine kündnu, kuis nälg ni ſuur olnu, et kigin paigun kolu innemiſſi lõiti. Ma jäi tühjas. Kes ka weel näljaſt üllejäi, ſe läts pakku. Rootſi wäggi es jõwwa ennamb wasta ſaista wainlaſſile, nink kik ſõame puhkaſiwa Jſſanda omma Jummala pole, et temma tulles nink ſe waiſele male ütte õiget kaitsjat, ütte wäggewat nink eſſa melega ehhitetu wallitſejat annaß. Nink Jummal kuuld ſedda palwuſt, nink ſaat meie maad Wenne Keiſri Petri käe ja wallitſusſe alla."

Wäike Peter, kes tõiſtega terrawaste olli tähhelepandnu, kuis koolmeiſter olli luggenu, pand nüüd ſure römoga mannu: „kül ma jo wahheſt ka olle kuulnu ja luggenu ſeſt ſureſt Wenne

Tarto- ja WÃ fÂ¶rro-ma rahwa Kalender 1839, lk. 26